

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Економічний факультет
Кафедра економіки України

Затверджено

на засіданні кафедри економіки України
економічного факультету

Львівського національного університету імені
Івана Франка

(протокол №1 від 26 серпня 2021 р.)

Завідувач кафедри проф. Гринів Л.С.

Силабус з дисципліни вільного вибору
«Економіка і бізнес-планування»,
що викладається в межах ОПІ (ОПН) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Львів – 2021

Семестр: 02; 2021/2022 н.р.

Сторінка курсу: <https://econom.lnu.edu.ua/course/osnovy-pidpryjemnytstva>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

ПІБ	Кривень Олександра Василівна
Контакти	<u>E-mail</u> : oleksandra.kryven@econom.lnu.edu.ua
Кафедра	економіки України (310 ауд.)
Час консультацій	Консультації проводяться онлайн в день проведення лекцій, 15.00-16.00 через Zoom.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Загальна інформація	Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам теоретичні та прикладні знання з сучасної економіки та бізнес-планування
Коротка анотація	Дисципліна «Економіка та бізнес-планування» є загальноуніверситетською дисципліною вільного вибору, яка викладається в 4 семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS)
Ключові слова	Економіка, економічні потреби, економічні ресурси, товар, послуга, ефективність виробництва, економічне зростання, якість економічного зростання, валовий внутрішній продукт, сталий розвиток, екологічний слід, Цілі сталого розвитку (ЦСР), відповідальне споживання, підприємництво, бізнес-ідея, бізнес-процес, бізнес-модель, канва бізнес-моделі, лінійна економіка, кругова економіка, соціальне підприємництво, ощадливе виробництво, інноваційне підприємництво, конкуренція, суб'єкт підприємництва, державна реєстрація юридичної особи та ФОП, спрощена система оподаткування, загальна система оподаткування, франчайзинг, бізнес-план, ціннісна пропозиція, маркетинг, маркетингова стратегія, реклама, конкуренція, портрет споживача, ємність ринку, ціна, собівартість, точка беззбитковості, фінансова звітність, фінансовий план, прибуток, рентабельність, ефективність бізнес-проекту, стратегія блакитного океану, новація цінності
Пререквізити	-
Мета та завдання дисципліни	Метою викладання навчальної дисципліни «Економіка і бізнес-планування» є отримання студентами знань з основ сучасної економіки, сталого розвитку, підприємництва та бізнес-планування; планування основних показників господарсько-фінансової діяльності

	(розвитку) суб'єкта підприємництва та/чи реалізації ним бізнес-проекту. Основні завдання її вивчення: дати знання про сталі бізнес-моделі, розуміння необхідності створення довгострокових цінностей бізнесом, його позитивного соціального та екологічного впливу, участі у впровадженні Цілей сталого розвитку; зменшити особистий екологічний слід як результат відповідального споживання; вміти самостійно розбиратися у наявній економічній ситуації, вірно та раціонально підходити до вирішення комерційних проблем, приймати оперативні рішення з урахуванням знання показників економічної ефективності, доцільності інвестування; навчити створювати канву ціннісної пропозиції та канву бізнес-моделі, розробляти бізнес-план.
Обсяг курсу	32 години аудиторних занять (16 годин лекцій, 16 годин практичних занять) та 58 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	Після завершення цього курсу студент буде: <ul style="list-style-type: none"> - знати: особливості та переваги сталих бізнес-моделей; економічний зміст показників, що вивчаються; засадничі засади створення канви ціннісної пропозиції та канви бізнес-моделі; процедурні аспекти підготовчої, початкової та основної стадій розробки і презентації бізнес-плану, а також методичні проблеми розробки його головних структурних частин; аналітичні інструменти та моделі створення стратегії блакитного океану; - вміти: створювати канву ціннісної пропозиції та канву бізнес-моделі; розробляти головні частини бізнес-плану, правильно презентувати його; використовувати інструменти та моделі створення стратегії блакитного океану.
Навчальні методи та техніки	Презентації, лекції, комплексні модульні роботи, індивідуальні завдання, електронні матеріали з відповідного курсу розміщені на платформі Moodle.
Необхідне обладнання	Вивчення курсу «Економіка і бізнес-планування» потребує використання загальнонавчаних програм і операційних систем та електронних матеріалів платформи Moodle.
Підсумковий контроль, форма	Залік в кінці семестру виставляється за результатами поточної успішності
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу

СХЕМА І РОЗКЛАД

Тема	Форма діяльності		Результати навчання
	Лекція	Практичне заняття	
Тема 1. Основи функціонування та розвитку сучасної економіки	18.02	22.02	знати основні категорії теми; розуміти роль бізнесу у впровадженні Цілей сталого розвитку, переваги кругової економіки над лінійною, як виміряти особистий екологічний слід, а також екологічний слід підприємства, його продуктів і послуг, яким чином інтегрувати Цілі сталого розвитку до бізнес-процесів
Тема 2. Технологія створення власної справи	4.03	8.03	знати основні категорії теми, вміти формувати та тестувати бізнес-ідею, обирати вид діяльності та спосіб входження в бізнес; знати алгоритм реєстрації суб'єкта підприємництва та особливості систем оподаткування
Тема 3. Сталі бізнес-моделі: як побудувати свою?	18.03	22.03	знати основні категорії теми, типи та особливості сталих бізнес-моделей, можливості та переваги їх впровадження задля досягнення ЦСР
Тема 4. Канва бізнес-моделі та канва ціннісної пропозиції	1.04	5.04	знати суть основних категорій теми та структурні елементи канви ціннісної пропозиції та канви бізнес-моделі, а також вміти їх створювати
Тема 5. Бізнес-планування у ринковій системі господарювання	15.04 29.04	19.04 3.05	знати основні категорії теми, сутнісну характеристику бізнес-плану, його функції, цілі, методологію розробки, структуру, вимоги до написання та правильної презентації; розуміти зміст і технологію розробки фінансового плану; знати джерела фінансування бізнесу та особливості їх застосування; вміти визначати загальну потребу у фінансових ресурсах та здійснювати оцінку ефективності бізнес-проекту (розраховувати

			термін окупності, рентабельність, точку беззбитковості)
Тема 6. Як правильно скласти маркетинговий план?	13.05	17.05	знати основні категорії теми, цілі, логіку розробки та завдання маркетинг-плану, чинники, які визначають вартість реклами та кількість продажів продуктів/ послуг; вміти визначати цільову аудиторію, проводити аналіз конкурентів, розраховувати бюджет на рекламу (на прикладі SMM) та рентабельність маркетингових інвестицій (ROMI)
Тема 7. Створюємо стратегію блакитного океану	27.05	31.05	знати основні категорії теми та підходи до розширення ринкових меж, вміти проводити аналіз неконкурентів та визначати їхні спільні “больові точки” застосовувати аналітичні знаряддя та моделі створення блакитного океану; знати пастки червоного океану та вміти уникати їх

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА РЕСУРСИ

Основні джерела:

Нормативні документи

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
2. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
3. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення умов ведення бізнесу (дерегуляція): Закон України від 12.02.2015 р. №191-VII. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/191-19#Text>
4. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003 р. №755-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>
5. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 2.03.2015 р. №222-VIII. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text>
6. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні: Закон України від 22.03.2012р. № 4618-VI. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4618-17#Text>
7. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю: Закон України від 6.02.2018 № 2275-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19#Text>

8. Класифікація видів економічної діяльності ДК 009:2010: Наказ Держспоживстандарту України 11.10.2010 р. № 457 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb457609-10#Text>

Підручники, навчальні посібники, доповіді

1. Запатріна І.В. Посилення ролі бізнесу в досягненні ЦСР в Україні. - 2018 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://courses.prometheus.org.ua/assets/courseware/v1/1de7dd18420625856771c8ac9aebfec3/asset-v1:Prometheus+SDB101+2020_T2+type@asset+block/UNDP_Manual_v05_.pdf
2. Мартиненко А. Основи кругового дизайну: посібник [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://www.ppv.net.ua/uploads/work_attachments/The_Circular_Design_Basics_Guide_PPV_2021_UA.pdf
3. Остервальдер О., Пінье І., Бернарда Г., Алан С. Розробляємо ціннісні пропозиції. Як створити продукти та послуги, яких хочуть клієнти/ пер. з англ. Роман Корнута. - К.: Наш формат, 2018. – 324с.
4. Остервальдер А., Пінье І. Створюємо бізнес-модель. Новаторські ідеї для/ всіх і кожного/ пер. з англ. Р.Корнута. – К.: Наш формат, 2017. – 288с.
5. В. Чан Кім, Рене Моборн. Перехід до блакитного океану. Поза конкуренцією. – К., 2018. – 288с.
6. В. Чан Кім, Рене Моборн. Стратегія Блакитного Океану. Як створити беззмарний ринковий простір і позбутися конкуренції. - К., 2019. – 270 с.

Додаткові джерела:

1. Вассерман Н. Дилеми засновника бізнесу. Як попередити помилки й уникнути їх під час створення стартапу/ Ноам Вассерман: пер.з англ. А.Клімової. – Харків, 2017. – 480с.
2. Гетало В.П. Бізнес-планування: навч. посіб./ В.П.Гетало, Г.О. Гончаров, А.В.Колісник. – Київ, 2008.
3. Гринів Л.С. Фізична економія: нові моделі сталого розвитку: монографія/ Л.С. Гринів. – Львів: Ліга-Прес, 2016. – 424с.
4. Македон В. В. Бізнес-планування: навч. посіб./ В.В. Македон. – Київ, 2009. – 236 с.
5. Основи підприємництва: Підручник / Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О., та ін.; під заг. ред. Н.В. Валінкевич. – Ж.: ЖДТУ, 2019. - 492 с.
- 6.
7. Пестрецова-Блоцька О., Швиданенко Г. Бізнес-економіка: 9з. – Київ, 2018. – 216с.
8. Поради для ледачих як врятувати світ [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.undp.org/uk/ukraine/publications/поради-для-ледачих-як-врятувати-світ>
9. Сливоцький А. Мистецтво творення попиту. Як передбачати прагнення покупця/ А.Сливоцький. – Львів: Видавництво Українського Католицького Університету, 2012. – 408 с.
10. Стефанишин О.В., Квак М.В., Кічурчак М.В., Теребух М.І. Економічна теорія: Навчальний посібник для студентів неекономічних спеціальностей.- Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2015. — 225 с.
11. Талер Р. Поведінкова економіка. Як емоції впливають на економічні рішення/ пер. з англ. Світлана Крикуненко. – К.: Наш формат, 2018. – 464с.
12. Тіль П. Від нуля до одиниці/ П.Тіль. – К.: Наш формат, 2015. – 232 с.
13. Фінанси креативу: методичні матеріали [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://ppv.net.ua/uploads/work_attachments/Methodical_Materials_Creative_Finance_PPV_2021_UA.pdf
14. Ха-Юн Чанг. Економіка. Інструкція з використання / Ха-Юн Чанг; пер. з англ. Андрій Лапін. – К. : Наш Формат, 2016. – 400 с. – іл.

Інтернет - джерела:

<http://www.rada.gov.ua/> – сайт Верховної Ради України

<http://www.drs.gov.ua/> – Державна регуляторна служба України

https://minjust.gov.ua/str_minkoord_drsu – Державна реєстраційна служба України

<https://business.dii.gov.ua/> - сайт для майбутніх та досвідчених підприємців

<http://www.ppv.net.ua/uk> - PPV Knowledge Networks – Агенція економічного розвитку, що створює та розвиває бізнеси та бізнес-мережі

<http://fortetsya.org.ua/> – Всеукраїнське об'єднання підприємців малого та середнього бізнесу “Фортеця”

<http://www.vlasnasprava.info/ua> – Інформаційний портал „Власна справа”

<http://www.socialbusiness.in.ua/> – Інформаційний портал “Соціальне підприємництво в Україні”

<https://franchising.ua/> – Інформаційний портал ідей для бізнесу

ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Протягом семестру студент має можливість здобути максимально 50 балів за такою схемою:

Вид	Максимальна кількість балів
Поточне опитування	20
Модульні контрольні роботи	20
Індивідуальне завдання	10

- ✓ Під час семінарських занять студент повинен отримати мінімум 4 оцінки (мінімум 2 в одному модулі), які в підсумку переводяться в 20-бальну шкалу через середнє арифметичне чотирьох цифр (чи п'ятьох і т.д.). Якщо студент має 0-3 оцінки, середнє арифметичне все одно буде братись від трьох (тобто оцінки, яких бракуватиме, автоматично перетворюються в 0).
- ✓ Протягом семестру буде дві модульні контрольні роботи по 10 балів.
- ✓ Індивідуальні завдання розміщені на платформі Moodle. Виконані завдання слід надіслати до кінця семестру.
- ✓ Залік – бали поточної успішності за семестр множаться на коефіцієнт 2 (50 балів*2). Таким чином, для зарахування заліку студент повинен отримати понад 51 бал.

ПОЛІТИКА

- **Академічна доброчесність.** Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмових роботах є підставою для їх незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Списування – це той самий плагіат; робота (модульна, індивідуальне завдання) автоматично оцінюється в «0» балів.
- **Час.** Про різні особливі обставини передбачуваної відсутності на парах студент повинен

повідомити заздалегідь. У випадку непередбачуваної відсутності через вагому причину (хвороба і т.д.) на семінарському занятті чи модульній контрольній роботі студент може повідомити про це викладача (телеграм, вайбер, скринька) і не пізніше наступного семінарського заняття обговорити з викладачем можливість отримання балів.

- **Література.** Усю рекомендовану літературу студенти можуть знайти самостійно. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.
- **Присутність.** Відвідування семінарських занять є обов'язковим.
- **Мова викладання.** Дисципліна викладається державною мовою.